

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 6 .
Negyedévre . . . 3 .

Bérmontetlen levelek
csak ismert kezekből fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adhatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltárban minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VÁSÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.

Peffnél nagyobb, avagy
diszkrétus, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért térmenték szerint min-
den négyzet centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknel ke-
vezmény nyujtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Magyarosítsuk község neveinket!

— Két cikkely. —

I.

Irta: Péter Mihály.

Bizonyos, hogy Magyarország a közép-
korban, egész a mohácsi vészig, sőt azon-
tul is jó ideig, nyelv tekintetében sokkal
egységesebb volt, mint akár a legközelebbi
időkben.

Szalay mondja híres történeti művében
s annak a középkor köz- és műveltségi
állapotáról szóló részében: „A mi pedig
„a magyar nyelvnek a divatát illeti, az a
„legkedvezőbb volt. A nemesség, a mely
„különben napjainkig mindenütt magyarnak
„vallotta magát, mindenfelé tényleg ma-
„gyar volt. A németül és tótul beszélő,
„de családfájukat majdnem Árpádig visz-
„szavinni tudó felföldi nemes családoknak
„e korban élt ősei csak úgy beszéltek ma-
„gyarul, mint akár a dunántuliak, vagy
„az alföldiek. — A latin nyelvnek még
„akkor nem volt oly nagy kelete, mint
„később. Az e korból felmaradt hivatalos
„iratokat ugyan majdnem kivétel nélkül
„latinul szerkesztették; de országos, me-
„gyei s egyéb gyűléseken magyarul be-
„széltek. — A magyar nyelv uralkodott
„a magyar királyi udvarban is, bár oly
„királyok idejében, a kik más országok
„felett is uralkodtak. Még a szomszéd or-
„szágokban sem volt ismeretlen nyelvünk
„s midőn a csehok Zsigmonddal békét kö-
„töttek s azt kívánták, hogy annak fölté-
„teleit Morva-Iglón négy nyelven a piacon
„kifüggeszszék, azok között a latinul, a
„csehül és németül együtt egy volt a
„magyar nyelv is. — Sőt diplomatáink e
„korban még arra is sulyt fektettek, hogy
„a külföldiekhez intézett ünnepélyes be-
„szédeiket magyar nyelven tartsák.” (Sza-
lay-Baróty II. K. 404. l.)

S mert „nyelvében él a nemzet” a

magyar nyelv ez általános használatából
folyt, hogy a nemzeti érzés és eszme is
az itt élő kisebb nemzetiségek felett föl-
tétlen hegemoniával rendelkezett.

A magyar nyelv, eszme és érzés ez
uralmának majdnem teljesen véget vetett
a mohácsi vész után beállott századokig
tartott nyomorúságos időszak.

A vallásért és megtámadott alkotmány-
ért folyó véres és végnélkül való harcok
elerőtlenítették a nemzetet. A vas és vér
e századaiban a nemesség, vele a jobbágy-
ság is, folyton pusztult. — A pusztuló ne-
messég helyére idegen főurakat, job-
bágyaikul külföldről behurcolt német és
más ajkuakat plántált be a nemzetellenes
politika. A kiknek a vas és vér nem ár-
tott, azokat kivetkezetté nemzeti jellegök-
ből a bécsi parfüm-illat és a limonádé, —
s egyszer csak azon vettük észre magun-
kat, hogy minálunk a magyar szó ritka,
mint a fehér holló, szokásunk, erkölcsünk,
gondolkozásmódunk idegen. A magyar
nyelv, a nemzeti génusz elvesztette eddig
volt föltétlen és kizárólagos uralmát. Ko-
porsóba zárták. Csak néhány hazafi virasz-
tott mellette busan.

De itt is bekövetkezett, a mit Tompa
oly gyönyörűen kifejezett Lorántfy Su-
sánna képének leleplezésekor, ezelőtt 30
évvel, a Sárospatakon tartott ünnepségre
írott ódájában: „Nincsen halál, nem száll
enyészet a sir hideg göröngyiről.” —
Meggzólalt a bécsi udvar közelében Bes-
senyey Györgynek ébresztő, riasztó kürtje
A kürt szava elhatott az ország belsejéig,
visszhangot keltett bércenken, ismerős
lett halmainkon, folyóink mentén. Vissza-
követelni, visszavívni a nemzeti nyelv
uralmát, visszaültetni trónjára a lebukott
és eltemetett nemzeti génuszt. Visszaül-
tetni trónjára, hogy uralkodhassék királyi
palcájával az elvesztett területeken: ezt
követelték, ezt sürgették, ezért éltek

Bessenyey és társai és az őket követő
költők.

És hozsannájok szavára az élő haza-
fiak szíve megdobbant. Az eltemetett gé-
nusz kitört koporsójából és eget kért. A
nemzeti eszme szétszórt csontjai — mint
Ezékiel látomásában — megelevenedtek
és táborot jártak.

Azóta — a minek már több, mint
száz éve — egyebet sem teszünk, mint
költő, tudós, államférfi, iskolamester, lel-
kész, meg annyian és annyian, egyebet
sem teszünk, minthogy vállvetve, izzadva
kiépipünk a magyar nemzeti államot, hogy
bekövetkezzék a legnagyobb magyar jós-
lata: „Magyarország nem volt, hanem
lesz.”

Szeretnénk, ha minden helyen ékesen
zengedezne a magyar szó; minden legkisebb
helyen volna egy-egy oltára a nemzeti érzésnek;
minden szívből helyet kérhetne magának a
magyaros érzület; minden zempléni községnek
a neve ismerős hangokon kiáltna felénk: hogy
ha bejönne ide az idegen a magyar szellem
lobogó lángját látna mindenütt s hallaná e
szózatot:

„Oldozd meg a te saruidat, mert e föld,
a melyen állasz, szent föld.”

A nemzeti szellem e tüzet élesztgeti
nálunk „A magyar nyelvet és népnevelést
Zemplén-vármegyében terjesztő egyesü-
let” élesztgeti már évek óta. — Mert
Zemplén története egy jókora darabot
foglalt el Magyarország történetében. Mi
„ennek fájt, nekünk is fájt.” A mi csapás
az egész Hungáriát érte, abból részt vett
tekintélyes tagja: Zemplén is. Az ő sebe
a mi sebünk is volt. Hungária sötét fátyola
Zemplén földjét is borította, mert itt is
ragyogóbb volt valaha a magyar élet,
messzebb terjedő a magyar nyelv határa,
diadalmasabb a nemzeti szellem, mint akár
legközelebb is. Haj, de itt is úgy volt,
mint mindenütt: *meggyengültünk, összeestünk.*

Szerettem férfiasan, őszintén, igazán és — a mi
nagy hiba volt — vakon.

Te el sem hiszed — szólt, észrevéve kétkező
mosolyomat Megengedem az a jelenben, mostani
életviszonyaim mellett, paradoxonnak látszik.
Hiszen jól tudjátok nőkerülő, nőgyűlölő vagyok.

De majd, ha élettörténetemet végig hallgat-
játok, meg fogtok győződni, hogy mily gyakran
váltak az öröknek tetsző boldogság örök boldog-
talansággá; hányszor, de hányszor öltözködnek
cégéres gazemberek az önzetlen liberalizmus
mezébe, míg a legnemesebb idealisták, a becsület
vitéz hősei aljas fizetett bérenceknek bélye-
geztetnek.

Az emberi szív csak egyszer hajt ki, csak
egyszer virul és aztán ha nincs napsugár, mely
éltesse, mely erősítse, hervad, egyre csak
hervad . . .

Hervad az évek gyors szárnyalásával és az
évek gyorsan tűnedeznek. Nincs, ki az időt
szárnyalásában meglassítaná, nincs ki rohaná-
sában megakadályozná. És suhogó szárnyalása
a merre vezet, ott el lesz gázolva az ifjuság, az
életkedv, az öröm, az örök kedély és gyors
rohanása a mely arcot legyint, arra a hervadás
sötét árnya borul . . .

A mesét, a mesét — vágott közbe Szabó
Laci, kit e pesszimista világnézet ugyancsak
untatott.

Nos: járásbíróági aljegyző voltam — szólt
Csűrös rövid szünet után.

TÁRCA.

Búcsu a daltól.

Nem dalolok én már többet soha;
Dalt tölem, kis leány, ne várj, ne remélj!
Kelhet, fakadhat-e lelkembe dal,
Melyben már gyöngye, kis remény sem él?

Örömem rég elszlott, a mi volt:
Örömről, hajh! nem szólhat a dalom.
Bánatról meg daloltam eleget, —
Több dal már róla nem zeng ajkamon.

Aztán hiába volna is dalom:
Szived, leánykám, úgy sem értne meg, —
Ti, bánatos, bús, szomorú dalok
S te, kedves lány, hát Isten veletek!

(Eperjes.)

Kerekes Pál.

A gyáva.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Irta: Weisz József.

Vacsora után voltunk és mindnyájan ki-
ültünk a nagy vendéglő balkonjára, hol min-

denki tudott valami újat, érdekeset és aktuálisat
mondani.

Szabó Laci a „veszedelmes” éppen egy
pikáns színházi kulissza-titokkal nevetette meg
az egybegyűlt társaság tagjait; majd Akosfy
Jóska a város „Don Juan”-ja beszélt legújabb
hódításairól. Jó hangulatban voltunk mindany-
nyian. Jó kedv, eszrit, esztalanul történetek nem
hiányoztak. Csak Csűrös ferfi, a „nőgyűlölő”
volt komor és hallgatag, mint mindig.

Ránk nem is ügyelve, félig a korlátlan tá-
maszkodva ült a lecsüngő futókák alatt. Nagy
pesszimista volt és került a nőket, de nagyon
érdekesen tudott beszélni s mi igen szívesen
hallgattuk csengő, férfias hangját.

Vágfalvi Laci kérdően szólt hozzá:
Ugyan mesélj te is valamit Ferkó.
Szó nélkül közelebb húzta székét és erő-
teljes hangon szólt:

Figyeljetek! A mit most mondani szándé-
kozom, nem mese, hanem valóság, sajnos zord
valóság. A hőse pedig talán benneteket is fog
érdekelni, hiszen én magam vagyok az . . .

Május volt, csodaszép május Ti, rajongó
optimisták, azt mondjátok, hogy akkor pattan
fel szív és virág és nemcsak a levegő telik meg
mámorító illattal, hanem a szívben is édes ér-
zelmek csodás raja kezd zsongani.

Nos, az én szívem is telye volt búbajos
érzelmek édes rajával . . . Én is szerettem.

A Zemplén mai száma nyolc oldal.

És itt is folyt már század óta a harc — igaz, hogy a multakban esekély eszközökkel, — elvesztett pozíciókért.

E célt szolgálta a fent nevezett egyesület akkor is, midőn ezelőtt tiz évvel mozgalmat indított oly irányban, hogy idegen hangzású községneveink megmagyarosítottassanak.

Mily hatalmas gondolatot foglal ez magában! De hát ez is elaludt. A tervzetből alig valósult meg valami.

E soroknak tehát nincs más célja, mint emlékeztetnie hozni Zemplén társadalmának azt, a mi e tárgyban ezelőtt 10 évvel történt, a mint azt a kezeim közt lévő okmányokból tudom; továbbá — ha sikerülne — a megkezdett, de feledésbe ment akciót ez irányban tovább folytatni, a XIX. század adósságát beváltani, hogy az akkor kimondott ige már a XX. század hajnalán testet ölthessen!*

Bártfai levél.

II.

Írta: Schneider J.

(Kirándulások Bártfáról.)

A fürdői kirándulások fűszerei a fürdői életnek. Bármennyire jól találja magát valaki, még is a mindennap ismétlődő életmód egyhangúságot ébreszt és a változatosság okozta szórakozás után áhítotva vágyik az emberi lélek.

A kirándulások ily értelemben csupán szubjektív hatásúak; de ha a kiránduló helyek önmagukban is értékkel bírnak, akár kilátást nyújtó szépségükkel, akár mint történelmi nevezetesség: abban az esetben mulasztást követ el az, ki fáradság, vagy kényelem szempontjából nem szerzi meg magának a test és lélek épülésére egyaránt hasznos és élvezetes szórakozást.

Bártfa-fürdő, nagyobb mértékben mint bármely más fürdőhely, bőségesen rendelkezik szébbnél szébb, de a mellett még értékes kiránduló helyekkel is. Magát a fürdőt 4000 hold fenyező veszi körül. Ezt rendezett és jól gondozott sétatutak hálózata be mindenütt; ezek fél, egész és másfél órai távolságban különböző magaslatokon fekvő szép pihenőkhöz, üdítő forrásokhoz vagy érdekes kilátáshoz vezetnek a sétáló közönséget.

A fürdőn kívül fékvő érdekes és történelmi nevezetességgel bíró hely: Bártfa város, Zboró régi vára és a lengyel határon fekvő (4—5 órai út) Krynica kies fürdőhely.

* Hazafias bizodalommal kérjük a vármegye vezér-embereit, főispánt, alispánt, járásközségi atyáit, községek bölcsseit, véneit, lelkészeket, jegyzőket: figyelmezzenek a lelkes szöveg, a mi itt kezdődik, jövő számunkban folytatódik; és kérve kérjük, ne engedjék és ne hagyják, hogy pusztába kiáltó, magában visszhang nélkül elhangzó legyen a lelkes szó. Tegyük, munkálják, hogy az ige testet öltson és Zemplén minden izében — idegen hangzású, vagy elszlávosított községneveinek meg- és visszamagyarosítása tekintetében is — legyen olyan magyar, mint volt a nagy Hunyady Mátyás alatt! Hassa át és elevenitse meg e tekintetben, községneveink magyarsága tekintetében, a XV. század lelke az ebredező XX. század szellemét! Elég volt a dologgal várni 400 esztendeig. Most már munkára fel! Hogy:

„Legyen úgy, mint régen volt.
Süvegelje meg a magyart mind a német, mind a tót!”
Szerk.

Jól találtam magam a kis városkában, hol minden ember oly bizalmasan tekintett rám, hol minden fa oly barátságosan bólintgatott, hol az üde és kellemes levegő jó kedvet gerjesztett s az alacsony, fehérre meszelt házsorok a patriárkális egyszerűséget szimbolizálták.

Félév mult el s én elégedettnek éreztem magam.

Elkövetkezett a tél, a farsang. Egy házi mulatságon ösmertem meg őt, s midőn éjsztét, ragyogó tekintetét, júnói természetét megláttam, tisztában voltam vele, hogy ha az életnek vannak rózsái, azt az ő lábai elé fogom szórni és ha vannak tövissei, el fogom takarítani utja elől . . .

Tavaszkor oltárhoz vezettem. Szülei — elszegényedett nemes emberek — kész örömmel adták ránk áldásukat.

Boldog, kimondhatatlan boldog voltam és mintha az ő szemeiből is a boldogság örök szép napját láttam volna ragyogni.

Ha délutánoként kísértáttunk a mezőkre, elnézni az elragadó tájat, úgy éreztem, hogy lelkemben az aranyfényben uszó mennybolt szelid kék derüje örök ifjúságot és életkedvet ragyogtat vissza; ha élveztem a kéjes, bódító illatot, csengő madárdalt és arany napsugárt, úgy éreztem, hogy szívemben a szeplőtlen szerelem napja ragyog és ott terjeszt örök fényt, boldogságot . . .

Híszén, ha kart karba öltve ott jártunk a

Lássuk hát egyenkint:

Bártfa városba (kocsin 20 pernyi ut), az erdőn keresztül egy órai sétával lehet bemenni.

Bártfa Magyarország egyik legrégebbi szab. kir. városa, minthogy már Lajos király 1376-ban ruházta fel evvel a joggal. A város eredetére nézve csak homályos adatok vannak, de első alapítókként ciszterci szerzetes barátok említetnek, kik már 1247-ben bírták itt, többek között, a Tapoly vize mellett fekvő Kaproncza falut, honnét, valószínű, hogy vagy a tatárjárás vagy szomszédos rablótámadások következtében elűzve és itt a nyugati erdőségek közepette ismét megtelepedve apátságot alapítottak.

IV. Béla az üldözött telepítvényeseket oltalma alá véve, 1247-ben kelt okmányában a város neve már következetesen Bártfa-nak van írva. Az apátság és körülötte támadt építkezéseknél az erdő irtásánál igénybe vett favágó bárdokra vezetetik vissza a mostani város címerén levő két egymást keresztező bárdnak a felvétele. A régi címerben csak egy bárd volt; lehet ugyan, hogy Bártfa elnevezés Barátfalvá-ra az alapító barátok után, vagy az I. Lajos király által megadott „jus gladii” jelképezésére vezethető vissza.

A XIV. században a telepítvény ismét pusztulásnak esett áldozatul. A város új megalapítójának Róbert Károly mondható, 1324-ben Laurentius nevű római lovagnak mindennemű kiváltságok mellett királyi engedelmet adván a város felépítésére. Mig Robert Károly ezek szerint a városnak tulajdonképeni megalapítója az csak I. Lajos király uralma alatt fejlődött virágzó és számottevő várossá. A város számos régi nevezetességei közt a legkiválóbbak a templom és a városháza.

A Szt.-Egyed nevű templomnak legrégebbi részei valószínű hogy még a XII. század végéről valók, a midőn a tatárjárás idején elpusztított apátsági templom három hajója acaeson bazilikával újból lett építve. A szentély 1448-ik évből való. Az 1878-ik év tavaszán dühöngött tűzvész alkalmával, mely a város legnagyobb részét is elpusztította ezen történelmi műemkek külseje is nagyon szenvedett. Jelenben, mint országos közkincesen, államköltséggel gyökeres újítást eszközölnek rajta. Műemkei közül fel- említtük: a XV. századból való góttstílusú páratlanul remek szentségtartót; a Krisztus születését ábrázoló, szépen festett és faragott oltárt; a XIV. századból származó érc keresztelőkutat; a kitűnő faragványu karosszékeket 1483-ból, az európai államok címereivel. Azonkívül ez a templom még számos kincsesel és nevezetes régi könyvtárral stb. is bír.

A városháza a város négyszögű piacának közepén áll. Reneszánsz stílusban épült 1505—1511-ig. Külsőjén az oda nem illő újításoktól eltekintve, a tornyoskával ellátott nemes stílusú feljárt, a homlokzat párkányzatában lévő mindenféle polgári foglalkozást jelképező alakzatok, továbbá az állatöv 12 égi jegye különösen kiemelendők. Belseje is, ugy műemkeik, mint történelmi okmányok tekintetében, rendkívül gazdag.

A szép gerenda-tetőzetű tanácsterem mellett van az országos hírvéltár, mely számos történelmi fontosságú okmányon kívül sok mindenféle, régészeti tekintetben érdekes tárgyat és iratot tartalmaz. A templom, mint a városháza számos műemkeinek részletes leírása, története és szép képi Miskovszky Viktor tanár és a m. tudományos Akadémia tagjának, a Tud. Akadémia kiadásában megjelent: „Bártfa középkori

madárcicsergéstől visszhangzó aranykalászos mezőkön, mosolygó derüvel nevettek felénk a viruló zöld vetések, a szőlővel beültetett lankások; barátságosan bólintgattak a karsu jegegyék sugár koronái s mindenben a kéjt, a mámort láttam.

S ez volt életem, boldogságom főhibája, tragikum.

Vak voltam, bolond voltam és nem tudtam elhinni, hogy az a ragyogó szempár más férfi számára is pazarolja büvös tekintetét . . . nem tudtam elhinni, hogy az a lány, formás két kar más férfi nyaka köré is oly forrón fonódhatik . . .

Itt elhalgattott. Ugy látszik erőt vett rajta a visszaemlékezés. Ajka vonaglani kezdett . . . arcizmai megrándultak . . . szavai elgyengültek, — közel volt az elájuláshoz.

Oda nyújtottunk neki egy pohár ó-bort. Mohón itta meg és rövid szünet után gyenge, vontatott hangon folytatá:

Igen, megcsalt . . . Egy délután ott találtam őt egy szőke, nyápic legény karjai közt.

Megrémültem, szemeim kidültek az irtózatos rémülettől . . . minden vérem szívem felé tódult . . . ereim majd megpattantak és aztán öntudatlanul oda rohantam irászatalomhoz, s kikerestem a revolvert.

Ekkor elém veté magát, kért, sirt, könyörgött, rimázkodott és én nem rugtam félre.

Mikor rám nézett avval a büvösen bűnös,

műemlékei“ e. művében, ugyszintén az a Lehmannak Bécsben kiadott munkájában „Magyarország középkori renaissance-stylü műemlékei“ találhatók.

A város egyik nevezetessége továbbá az Első magyar machée játékszergyár, e nembn egyetlen ipartelep, mely már is szép lendületnek örvend.

A gyár 1882-ben Besztercebányán kezdette meg ugyan működését, de már 1884-ben Bártfa város támogatása mellett ide helyezték át és akkor tanműhelyt is nyert. A gyár egyedüli célja volt, hogy ezt a kézműipart az itteni nép között elterjeszsze. Az 1896-iki kiállítás számára ebből a gyárból kerültek ki azok az életnagyságu emberi alakok, lovak és egész néprajzi csoportok, melyek a milléniomi kiállításán méltó feltűnést keltettek. E nemű munkálkodásával azonban eltért céljától, mert sem a kereskedelem, sem a háziipar szolgálatában nem állott és így a város megvonta eddigi támogatását, minek következtése lett a gyár pangása és a csőd szélére való jutása. 1899-ben a gyár a Werther-cég birtokába jutott. Szakértelem, munkabeosztás, kereskedői szellem és kellő tőkebefektetés együtt működő tényezők rövid idő alatt soha el nem ért lendületet adtak a gyárnak; annyira hogy most a kereskedelmi piac szükségletét sikerrel elégíti ki és hova-tovább kiszorítja a külföld e nemű termékeit; mert mint különlegesség a külföldön is felvette a versenyt a híres thüringi játékszerekkel. Jelenben a párisi világkiállításon is méltó helyet foglalnak el a magyar csoportkiállításon. A gyári telep 3 csoportra oszlik: a machées, fa- és női kézműiparra.

A machée-műhelyben mintázók, illetve sokszorosító munkások dolgoznak. A machéanyag szálás papirlemezből, lisztből és krétából áll; ebből kerülnek ki a különféle emberi és állati alakok.

A fa-megmunkáló műhelyben, mely gőzerőre van berendezve, esztergyárosok, kárpitosok és filegrán-faáru-készítők dolgoznak. Itt készülnek az összes árukhoz szükséges fa-alkotórészek, talpazatok, falábak stb., továbbá szekerek, kocsi, bntorok, szóval különféle gyermek-játékszerek.

A női osztályban történik a bábuk öltöztetése és teljes kikészítése. Érdekes végig nézni, mint meg legalább 6 kézen végig a bábú teljes elkészültéig, mig legvégül dobozba kerül.

A gyártelep most is vagy 60 munkást foglalkoztat bent s többeket otthon is, nagyobb részt Amerikába kivándorolt szülők gyermekeit. A tanítás és társalgás nyelve egyedül a magyar és így a gyár mig a szegény népek kereseti forrást, hasznos kézműipart nyújt: egyszerűs mind hatalmas műhelye a magyar kultúrának, a magyar állameszmének is!

Kereskedelmi szempontból e gyár ipar fejlesztésével kiszorítanók a külföldnek a vám lefizetésével megdrágított hasonnemű termékeit. A közoktatás szempontjából nagy hézagot pótolna az iskolákban a szemléltetés terén, mely a jelenben csupán rossz képekre szorul; ez az utóbbi dolog különösen megfontolandó volna! A beszéd- és értelemgyakorlatok, a természet- és földrajz tanításánál rendkívül nagy hasznót hajtana az emberi és állati alakok, néprajzi csoportok hűbemutatásánál.

Megemlítem végre a Hölzel Mór szobrász és műfaragó műtermét, hol a híres bártfai templomnak művész kiemelkedő oltárai készültek. Ez a műintézet megrendeléseket nyer az ország kü-

Folytatás a mellékleten.

bódító tekintettel, megtántorodtam . . . józan eszem elhagyott és nem öltem meg őket.

Gyáva voltam, nyomorult lettem!

Másnap megverekeedtem avval a nyápic ördöggel. (Meg kellett verekednem a „becsület-bíróság“ itéltékként.)

Megsebesültem . . . Hat hétig feküdtem élet-halál közt lebegve s midőn eszméletemhez jutottam, tekintetem őt kereste.

Ugyan hasztalan kerestem. Még a párbaj napján megszökött avval a szőke gazemberrel . . .

Csend lőn.

Mindnyájan hallgattunk. Éreztük, tudtuk, hogy most már van oka Csűrösnek a nőt gyűlölni. A megható történet kettévágta a jó kedv aranyfonalát és elmaradt a jókedv, a kacagás, mint a hogy félbeszakad a trilla, ha ének közben találja gyilkos golyó a légben ringatózó pacsirtát.

Csak a teremből kihangzó zene lány akkordjai zavarták meg a néma csendet. Bízott Carmenjából a Habanderát játszották s a mint aztán elhaltak az akkordok s csak a természet halk zizegésén keresztül jutottak a hangok mihozzánk, melankólikussá vált a tüzes, lármás zene és úgy, mint minden távolról jövő hang, ismeretlen fájdalomról, fájó boldogtalanságról regélt . . .

(N.-Kövesd.)

lönböző vidékeiről templomi berendezések és műtárgyak készítésére.

A város antik nevezetessége mellett igen jó anyagi viszonyok között gazdálkodik. A „köz-ségi adó“ itt ösmeretlen fogalom — volt ez évig Most, hogy a fő-tér szép és széles keramit-gyalogjárókat nyert: erre fizetett a közönség 30%-os pótdadót, a város különben nagy jövede-lem felett rendelkezik. Csak maga a fürdő 48 ezer koronát jövedelmez neki évente!

Vármegyei ügyek.

Kereskedők vasárnapi munkaszünete.

A kereskedelemügyi kir. minister körrendeletben figyelmeztette a hatóságokat, hogy éberebbül ügyeljenek a vidéki fűszer- és rövidáru-kereskedőkre, hogy törvényszerűen megtartsák a vasár-napi munkaszünetet. Körrendeletében mondja a minister, hogy a törvény vidék és város között nem ösmer különbséget. A vidéknek mindazok a fűszerkereskedői, kik egyuttal trafikot is tar-tanak, szintén kötelesek üzleteiket vasárnapo-kon zárni, dohányt és szivart azonban a kapu alatt vagy az üzlet előtt árulhatnak.

Rendkívüli közgyűlés. A S. A.-Ujhely-be f. hó 16-ára hirdetett rendkívüli közgyűlés meghívó levelére, mely mai számunk „Hivatalos Rész“-ében olvasható, innen is felhívjuk a t. közönség figyelmét.

Küldöttségi ülés. A pót- és utadófelszólalások elintézésére alakított vármegyei küldöttség tegnap d. u. az alispán elnöklete mellett ülésezett; mely alkalommal a főszámvevő hatá-rozati javaslatok kapcsolatában 69 rendbeli, részint törv. hat. utadó-, részint pedig ebadó-felszólalást terjesztett elő, melyek határozati erőre emeltettek.

Ebadóhátrálékok helyszíni számbavétele, leszámolása és behajtása végett Ewa Ödön vm.-i II. alszámvevő Varannóra utazott. E hátrálékok rendbeszedése, éspedig a hanyag községi bírák költségeire, a többi járás területén következni fog.

Versenyárgyalás. Abauj-Torna v.-m. alispánja lapunk után is tudatja, hogy a szik-szó-vendégii törv. hatósági közut 6-7 klm. szakaszán lévő 15 sz. híd újból építése 9038 K. 20 f. összeg erejéig megengedtetvén, a munká-lat biztosítása céljából f. hó 16-án d. e 10 óra-kor ab.-t.-vm. alispánjánál versenyárgyalás lesz.

Hírek a nagyvilágból.

Meggyilkolták az olasz ki. ályt!

Hétfőn délbén, júl. hó 30-án, távirat ér-kezett a „Zemplén“ szerkesztőségéhez, hogy I. Umberto olasz királyt vasárnap éjjel Monzában megölték. — Oly hihetetlenül hangzott a hír, hogy kezdetben alig bátorkod-tunk kijelteni, hogy a kínai kormány haj-landó a követeket azonnal szabadon ereszteti, ha megígéri a hatalmak, hogy Pekinget nem fogják ostromolni. — Mig ezek történnék délen, az alatt az oroszok északon 200,000 főnyi had-sereggel betörték Mandzsuriába; véres har-cokat folytatnak a keményen szembeszállott ki-naiak ellen, kiket azonban igen véres harc után a hun-szumi erődből már kivertek. Hun-szum kulesa Észak-Mandzsuriának. — Kvang-Szü, a kínai császár, minthogy a német császárhoz küldött kiengesztelő sürgönye válasz nélkül maradt, most a muszka cárhoz folyamodott közbenjárásért, de ott is siket fülekre talált. Az özvegy anyacsászárné, Kinában minden bajok okozója, intézkedéseket tett, hogy alkalmas pil-lanatban Pekingből elmenekülhessen. — II. Vilmos császár újabban ismét 10,000 főnyi had-sereget indit utnak a Sárga-tenger felé s ha ez a sereg is megérkezik, a német fővezénylet ak-kor már 25,000 főnyi dandár felett indulhat a kínaiak ellen boszut állani a Ketteler br. német nagykövet meggyilkoltatásáért.

A bur háboru. Júl 30-iki kelettel jelen-tették, hogy 5000 bur harcos föltétlenül meg-adta magát. Ennek dacára Roberts lord fővezér, minthogy Botha bur tábornok seregét nem tudta bekeríteni és mert az angol dandárok éhségtől, fáradtságtól rendkívül el vannak eszázva, visz-szahuzódott Pretóriába és egyelőre beszü-n-tette az előnyomulást.

Hírek az országból.

A király születésnapja. Királyunk 6 felseje f. hó 18-án tölti be 70-ik életévét, Hű magyar nemzete minden esztendőben lelkesedéssel ünnepli ezt a fordulót, — most a 70-ik szü-letés napon pedig még fokozottabb mértékben fog

megnyilatkozni a legjobb s a legalkotmányo-sabb király iránt érzett határtalan tisztelet és szeretet.

Királyunk öfelségét mélyen megrendítette az olasz király meggyilkoltatásának híre, mely szí-vében a heggedő sebeket felszaggatta s újra iszo-nyatos fájdalommal töltötte meg. Öfelségét Um-berto király temetésén Rajner fhg. képviseli. Az Umberto király nevét viselő gyalogezredet katonai küldöttsége koszorút helyezett feledhe-tetlen ezredtulajdonosának koporsójára.

Szlávy József koronaőr, főrendiházi el-nöknek egészségi állapota aggasztóan rosszabbra fordult.

Zarándoklat Velencébe. Cserneki és tarkeői Dessewffy Sándor, esanádi püspök, egyházmegyeje és hiveinek kívánságától, de egyéni buzgóságától is indítatva elhatározta, hogy a midőn Magyarország a kereszténység felvé-telének és királysága megalapításának kilenc-százados évfordulóját ünnepli, diés emlékü püs-pök-elődjének, szent Gellért első esanádi püs-pöknek, szülőföldjére és ereklyéihez Velencébe zarándoklatot vezet. Ez a zarándoklat nemcsak a katolikus hitbuzgóságnak, de a magyar haza-fiságnak is fényes megnyilatkozása kíván lenni. Mert igazán lelkes magyar hazafihoz illő tett meg-tisztelni a magyar nemzet nagy civilizátorának emlékét és ország-világ előtt tanubizonyoságot tenni a magyar nemzet töretetlen kegyeletéről és hálájáról nagy férfiai iránt. Mivel pedig szent Gellért nemcsak a esanádi egyházmegyének, hanem az egész keresztény magyar nemzetnek is apostola volt: azért a zarándoklat vezetői, Kiss János dr. egyetemi tanár (lakik: Bpest, VII. Rottenbiller-u. 5. a. III. e.) és Wittenber-ger Antal, püspöki titkár (I. Temesvárt) szíve-sen fogadják az ország bármely vidékéről je-lentkező egyháziak és világiak csatlakozását is a magasztos és igazán hazafias zarándoklathoz — A zarándoklat folyó évi szeptember hó 22-én délután 3 óra 30 percekor indul Budapestről a keleti pályaudvarból. — Két napi tartózkodással Velencében az összes költség kitesz: I. osztályon 110 koronát, II. osztályon 86 kor., III. osztályon 64 koronát. — A zarándoklaton való részvételre jelentkezni lehet Kiss János dr.-nál Budapesten, vagy pedig Wittenberger Antalnál Temesvárt, a honnan megküldik a za-rándoklat programját is.

A kereskedelmi házalók ellen Hegedűs Sándor dr. keresk. minister törvényjavaslatot fog benyújtani a t. Hához.

Száz éves asszony halt meg a mult szom-baton Budán, Zimányi Károlyné, szül. Schirnitz Alojzia, primási uradalmi tisztartó özvegye.

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Öfelsége a király, kabinet-irodája után és főispánunk közbenjárá-sával, Fedoresák Mihály orosz-pataki, Kulik Mi-hály h.-zbojnai, Bajza Dezső stefanózi, Gerza-nits János nagy-toronyai, Spenik András dub-rókai és Strebevöszky Izaiás baeskaik tanítóknak egyenkint 30-30 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** Mártonffy K. Márton kir. tanácsos, orsz. ipariskolai főfelügyelő, t. barátunk és munkatársunk, egészségének helyre-állítására végett mult hó 28-án városunkon át a szobranci fűrdőbe utazott. — Cserép József dr. budapesti főgimn. és egyetemi m. tanár, t. ba-rátunk és munkatársunk, rokonok látogatására S.-A.-Ujhelybe érkezett. — Klimó Menyhért vármegyei pénztári ellenőr t. barátunk 4 heti szabadsággal n.-rovvágyi birtokára utazott.

— **Athelyezés.** Tóth István kir. alügyész földink Kalocsáról hasonló minőségben Székes-Fehérvárra helyeztetett át.

— **Házasságok.** Bódenlosz Viktor az eperjesi es. és kir. gyalogezred főhadnagya, júl. hó 28-án kötött házasságot Tolesván Constantín Kornéliával, Constantin Jtó nyug. udvari szőlő-felügyelő kedves szép leányával. — Gaál Fe-rene, ujhelyi főgimnáziumi tanár, f. hó 10-én ve-zeti oltárhoz Révai Ilonkát Keszthelyen.

— **Honvédeink hazaérkezése.** Az Uj-helyben állomásozó honvédszázalaj, a miskolci ezredgyakorlatokról ma hazaérkezik. Az itthon való édes pihenést azonban nem sokáig fogják élvezni, mert a berukkoló tartalékosokkal már f. hó 24-én megint elindulnak Kassára és on-nan a Szepességen át Galicziába, hogy az ősi gyakorlatokon, hol a király ö felsége is jelen lesz, részt vegyenek.

— **Lengyel dr. jubileoma.** Több oldal-ról hozzánk érkezett kérdezősködére ezen az uton adjuk válaszul, hogy a Lengyel Endre dr. ötven éves jubileomára az örömmünnet rendező „Zemplén vm. orvos gyógysz. egyesület“ csakis az egyesület tagjainak s a társegyesületeknek

küldött meghívót; magától értetődik azonban, hogy az egyesület a jubiléus orvos-doktor-nak tisztelőit, barátait s mindazokat is, kik a jubileumi ünnepekről érdeklődnek szívesen látja vendégeikül. Ugy az ünnepekre, valamint az azt követő banketre szívesen látják a hölgyeket is, kiket különösen is felkérnek, hogy megjelenéseiket a banketre jelentsék be f. hó 8-ikáig az egyesületi titkárnál. Hölgyek a banketen 3 (három) koronát, a férfiak 6 (hat) koronát fizetnek. Megemlítjük még, hogy a jubiléus ünnepe és banket aug. hó 16-án (tizenhatodikán) és nem 26-án lesz. Az örömmünnepe d. u. 5 órakor kezdődik. A hanket este 8 órakor.

— **Halálozás.** Mendik János kovácsmester a múlt hó 29-én 60 éves korában meghalt. Családjá gondos szerető fejét, Ujhely város pedig egy törekvő szorgalmas iparost veszített el az elhunytban. Ny. b.!

— **A borsii csodafa.** Nem ösmeretlen történet a „Zemplén“ olvasóközönsége előtt az a szálnalmas história, hogy egy Borsiból való tolvaj vénasszony, kit cseresznye lopásán ért az éjjeli pásztor, szenteskedő szemforgatás, áhítatos fohászok és hazudozás között elhitette először a pásztorral, azután meg hozzátartozóival, legvégül pedig a vén szipirtó maga is hinni kezdte, hogy a kora hajnali órákban csodálatos módon megjelent neki a boldogságos szűz s ugyanakkor angyali hangokon azt a kijelentést is rebegte előtte — „édes leánya“ előtt, — hogy nagy fényvel és dicsőséggel nem sokára eljövend megint a mennyek országából, angyali seregek élén, a mikor majd csodákat is mivel, hogy a megigazulás és üdvösség útjára térítse a „siralom völgyé“-ben tévelygőket. Azt is jól tudják, t. olvasóink, hogy hiába való volt a papok prédikálása, céltalan a hatósági figyelmeztetés, mert mindennek dacára bebizonyosodott megint a közmondás, hogy „egy bolond százat csinál.“ Meg azután, tetszik tudni, hosszú haj — rövid ész. A cseresznye-tolvaj vénasszonyt nimbus vette körül, hire a borsii csoda-fának elfutott a hetedik vármegyébe is és dacára annak, hogy a hirdetett csodatevések bekövetkezése dátumról-dátumra kimaradt, naponként százan, sőt ezren zarándokoltak a borsii csodafa zónájába s felizgatott hitbuzgóságában boldognak érezte magát még a boldogtalan is, ha a „csodafá“-nak kihíresztelt erdei közönséges tölgyfa kérges törzsét átölelhette, könyeivel öntözhette, esőkaival illethette. A csoda-fa koronája alá aközeli parlagszölök garádjából kikerült kövekből már három oltárt is emelt a vakbuzgóság, felcíomázván a druidá-oltárszerű kőrakásokat mindenféle szent esesebecsékkel ékes szent képekkel, koszorúkkal, olvasókkal stb.-vel. — A múlt szerdára ismét nagy csodát jövendöltek a borsii tölgyfának „szent asszonyai“ s ugyanakkor a nép csodületben oda lihegett zarándokok száma 3—4000 főnyi lehetett! Így állván a dolog, esütörtök hajnalán végre beavatkozott a járási hatóság, hogy elejét vegye a szent humbug tovább terjedésének. Barthos főszolgabíró vezetése alatt — kinek hittérítői sikeres fellépéséhez gratulálunk — tizenegy esendőr s vagy 30 főnyi önk. tüzölt marsolt ki Ujhelyből a borsii csoda-fához. A csodület akkor 6—700 főnyi lehetett. A főszolgabíró tapintatos felszólítására felszedelőköttek szépen mindnyájan és szó nélkül, s ki merről jött, eltávoztak a szélrózsa minden irányába. Mária-énekeket zengedezve. Erre aztán a hatóság azokat a druidá-oltárokat ledöntette, a templomszerű esesebecséseket összepakoltatta, a perselyeket felnyitatta; ezek tartalmát a szent cók-mókokkal egyetemben általadta aztán a legközelebbi rk. parókának, a csodafához vezető utakat és ösvényeket pedig a csendőrökkel elállatta. Azóta minden zarándokot és zarándok-csapatot vizsgálta a csendőrség és nem bocsát senkit a „csoda-fához.“ Hanem most jön a java. A „szent asszonyok“ engedtek ugyan az erőszaknak, de most meg már azt híresztelik, hogy a borsii boldogságos szűz mindazokat a csendőröket és tüzöltöket, kik az erdei kőoltárokat lerombolták, lompos farku veres kutyákka változtatta, a papokat pedig, kik a csodafa ellen prédikáltak, görhes gebékké, kiket a veres kutyák éjfeleken, mikor a lelkek órája üt, nagy vonyítások között kurgatnak, kergetnek, hogy felfalassák. — Ime: így futja meg a néphit, még napjainkban is, a régi mesevilág kitaposott útjait. Bizony-bizony kínai állapotok még ezek! Népvétele: jöjjön el a te országod!!

— **Időjárás.** Hétfőn, kedden, éjjel-nappal, több ízben megújult esőnk volt vármegyé szerte. A tartós, esendes, sűrű eső isten áldása volt a kapásnövényekre. A hirtelen lehült levegő tegnap óta kezd ismét kánikulai hőmérsékletű lenni.

— **Eljegyzés.** Baji Patay, Sámuel pest-megyei nagybirtokos, tartalékos dragonyos hadnagy, jegyet váltott Berettőn kaczinczi Kazinczy Artur és neje zsadányai és török-szent-miklóssi Almássy Viola assz. szép leányával, Ottíliaival.

— **Eltűnt iparos.** Laki László, a kinek néhány éven át ruhamosó- és tisztító-intézete

volt Ujhelyben, néhány hét óta a városból eltűnt, rossz emléket hagyva maga után; mert nem csak hogy fünek-fának adós maradt, az még hagyján lenne, hanem nagyobb baj az, hogy többeknek reábizott ruhaneműjét elszikkasztotta, a miért is most már körözik.

— **Tűz.** Lapunk ma egy hetes számában említettük már, hogy a „Sárköz“-nek egyik legvirágzóbb községében. Abarán, nagy tűz pusztított. Most részletesebb tudósítás van előtünk, melyből megtudjuk, hogy a tűz éjjel 1/2:1 órakor ütött ki. A nagy szélben 27 lakóház, 20 melléképület és rengeteg takarmány pusztult el. A mentés vagy menekülés közben sokan égett sebeket kaptak. A kár felül jár 60,000 koronán. Az égettnek egy része nagy nyomornak néz elébe. A tűz keletkezésének okát még nem tudják.

— **Uj iskola.** Lazony községnek nagy az öröme. Ugyanis a jótékonyág gyakorlásában bőkezű és kifradhatatlan főúrtól, Andrassy Dénes gróftól, 12,000 azaz tizenkétezer koronát kapott új és a korigényeknek megfelelő iskola építésére. Az új iskolát nagy ünnepességgel fogják megnyitni és átadni a közművelődésnek.

— **A málczai fürdőben** — mint a „F. Z.“-ből olvassuk — f. hó 20-án, azaz Szt.-István napján, táncal egybekötött népnépességet tart a fürdőigazgatóság.

Selyem menyasszonyi ruha 10 fnt 50 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva!
mint²kat pedig postafordult²val küldenek, valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként. **Henneberg G.** (cs és kir. udvari szállító) **sel²em²zrai Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. — 5.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**“ c. havi folyóiratunknak 1900. évi, egy-szersmind a VI. évfolyamnak *augusztusi* füzete a következő tartalommal jelent meg: 1. Arpad-kori sírleletek Zemplén-vármegyében. (I.) Irta: Dókus Gyula. — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXV. közl.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (54. folyt.) Latinból: *Matolai Etele*. — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (54. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 5. Babotsay Izsák, Tarczal város notáriusának naplója. (7. folyt.) Közli: *Hubay Kálmán*. — 6. Szirmay András naplója. (50. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 7. Adatok a sárospataki refkollegium történetéhez. (III.) Közli: *Lojda József*. — 8. **Levelesláda:** Tarczal város szá. badalom-levele 1638-ból. Közli: *Hubay Kálmán*. Fordította: *Matolai Etele*. — 9. A br. Sennyey-család levelesládájából. (XI.) Közli: *Lojda József*. — 10. Az 1831-iki parasztlázadás Zemplénben. (II.) Közli: *Kussinszky Arnold dr.* — 11. **Tárca:** Zemplén a forradalom után. (Vadnay György egykorú naplójából). Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 12. A szerkesztő postája. — 13. Hibaigazítás. — 14. A kiadó postája. 15. Felhívás előfizetésre. — A havonként 2—2 iven megjelenő „Adalékok“ előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 korona 80 fillér. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, már csak azért is, mert ebben az évfolyamunkban folytatódik községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz díszes könyv táblákkal még folyton szolgálhatunk.*

„Anyósok könyve.“ Bátorodom szíves tudomására hozni, hogy a hazai lapokban már többször említett „Anyósok könyve.“ c. illusztrált, humorisztikus művem igen szép kiállításban jelent meg Ára a fűzött példányoknak 2 larmás és a díszpéldányoké 4 esengő osztrák vagy magyar veretű korona. E csekély összeg előre való beküldése esetén a könyvet bérmentesen, ellenesetben utánvéttel küldöm Becces megrendelését mielőbb kérve, vagyok kitűnő tisztelettel Bugdásán (Baranya vármegye) 1900. (p. b. k) alázasos szolgálja: Sirisaka Andor.

A „Vasárnapi Ujság“ július 29-iki száma 35 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Az európaiak Kínában.“ Cholnoky Jenőtől. — „Balogh Rézi.“ Költemény. Vértessy Jenőtől. — Regénytár: „Istenért és a szabadsáért.“ Regény. Irta Vértessy Arnold. (Goró Lajos eredeti illusztrációival). — „Cougourdan Márius.“ Regény. Irta Mouton Jenő. Fráncziából fordította Sárossy Bella (A párisi kiadás eredeti illusztrációival). — „Józsa Gyuri.“ Irta Milesz Béla. — „Az afrikai vadállatok védelme.“ — „A legújabb villamos lámpa.“ Goldziher Károlytól. — „A párisi kiállítás magzé járdá“ja (képekkel). Hankó Vilmostól. — „Európai követei Pekingben“ (arc képekkel). — „Hegedűs Sándor minister erdélyi utjából“ (képekkel). — „A szerb király arája“ (Sándor szerb király és menyasszonya arc képeivel). — „Képek Szabolcs-vármegyéből“ (képekkel). — „Az emberi élet tartama.“ — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték. Képtalány. Egyveleg stb: rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetése negyedévre négy kor., „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világkróniká“-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 80 fillér.

Egyesületi élet.

A s.-a.-ujhelyi árva-segélyző- és jótékony egyesület Dókus Gyula cs. és kir. kamarás elnöklete alatt az árvaház helyiségében a megjelentek érdeklődése mellett f. évi július hó 30-ik napján d. u. 4 órakor tartotta meg közgyűlését.

A titkári jelentésből kivettük, hogy az eddig elért eredmények, habár nem is egészen fényesek, de mégis kielégítőek, s örömmel tölthetik el mindazok szívet, kik az elhagyott árvák sorának felkarolása érdekében küzdöttek és küzdenek. Az elnök fáradságot nem kimélt, hogy az egyesület felvirágozzék és vagyoniában gyarapodjék. Az árvaháznak van jelenleg 118 alapító tagja, 62 rendes és 3 pártoló tagja, vagyona pedig áll 15,000, azaz tizenötezer korona alapítványból, mely takarékpénztárilag kezeltek; továbbá 200 korona értéket képviselő államadósági kötvényből és takarékpénztárilag kamat címén kezelt 1134 korona 81 fillérből.

Az árvaházban gondoznak 12 gyermeket, kik közül 6 fiu- s 6 leánygyermek. Vallásra nézve 4 róm. kat., 6 gör. kat., 2 izraelita, az általi elemi iskolába jár 9, három pedig az árvaház felügyelőnöjtől nyer oktatást.

A múlt évben az árvaházból kikerült 4 gyermek; ezek közül az iparos pályára adatott 1 gyermek. Az árvaházban a legnagyobb rend s tisztaság honol; a gyermekek egészsége kitűnő, ruházatuk szintén rendes és kielégítő volt. Fenntartása az árvaháznak a múlt évben összesen 2567 korona 32 fillérbe került. Karácsonyfa is, mint más években, felállított a nemesszívű emberbarátok adományozásából.

A számadásokra vonatkozólag a felmentvény a pénztárosnak megadott. A költségvetés megállapítása után Vass József e pénztárosnak, ki az egyesület vagyont a legkritkább buzgalommal, lelkiismerettel és önfeláldozással kezelte, a közgyűlés hálás köszönetét nyilvánította. (Eljen! — szerk.)

Több felmerülő ügy elintézése után az elnök azon óhajta mellett, hogy a t. tagok és a nagy érdemű és nemes szívu közönség az árvaházat továbbra is támogatásban részesíteni méltóztatának — a közgyűlés feloszlott. **Ks.**

A sátorlaja-ujhelyi kereskedő ifjuság folyó évi augusztus hó 12-én a „Bock“-féle kert-helyiségben, részben a helybeli „kereskedelmi társulat“, részben pedig különféle jótékony egyesületek javára, zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 6 órakor. Belépődij személyenként két korona, családjegy 4 korona. Jegyek előre válthatók: Bilanovics István, Landsmann Adolf, Nagy Ferenc, Szent-Györgyi Vilmos és Schön Sándor üzletében. Esetleges pénzküldemények Zinner Adolf vb. pénztáros címére S.-A.-Ujhelybe küldendők.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

A s.-pataki izr. ort. hitközség magyarosodása.

S.-Patak, aug. 2.

T. szerkesztő ur,

Reményem, hogy b. lapjában helyt fog adni soraimnak, már csak azért is, mivel a s.-pataki izraelita ort. hitközség rehabilitációjáról van szó, mely hitközség lapjában egynehány hónappal ezelőtt oly heves támadásoknak volt kitéve *magyartalansága* miatt.

Örömmel jelentem önnek, hogy a sárospataki hitközség képviselőtestülete *egyhangulag* elhatározta, hogy a rabbi-állást csak klváló magyar szónokkal tölti be, s a f. hó 11-ére próbaszónoklatra meghívott szobotisti pap a templomban magyar szónoklatot fog tartani.

Kitűnő tisztelettel:

Klein Sámuel,
gondnok.

CSARNOK.

Miért hogy oly kinos?...

Miért hogy oly kinos,
Miért hogy oly győtrő,
Minden a hol járok?...
Hogy nyugtot sehoh sem,
Akárhova menjek,
Akármerre járjak,
Sehol nem találok?...

Hiszén a levelek,
Hiszén a virágok,
Fonnyadnak, lehullnak...
Enyészete minden —
Csak emlékim égne,
Azok nem enyésznek,
Soha el nem mulnak!...

Gabányi László.

Városi és községi ügyek.

* **A városi pénztárból.** Valkovszky Elek városi pénztáros t. barátunk három heti szabadságidejéről a múlt héten hazaérkezett és átvette hivatala vezetését.

* **Roszzak a rendőrségi börtönök.** Abból a sajnos alkalomból és tapasztalásból, hogy az ujhelyi rendőrségi zárkák rosszak, egészségtelenek és menyezete falai gyengék, korhadtak, úgy, hogy azokból a szökés éppen nem valami nagy virtusa, a mint ez a közelmúltban is bebizonyult, a mikor a többi között egy jó madár a menyezeti deszkáját bontotta fel, egy másik félkezi ember pedig a hátsó falat bontotta ki s úgy menekült el a Vörös-ökör kertjén keresztül: a rendőrkapitány sürgős előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a börtönöket megfelelő módon való építse át. Reméljük, hogy sem a tanács, sem a képviselőtestület nem zárkózik el e sürgős szükség megvalósítása előtt.

* **A „Zemplén” fekete táblája.** A Heeske-dombon (ha ott, bizonyosan máshol is) oly ékesen virít a szerb tövis, hogy diszére válnék akár a belgrádi Topesider parkjának. Szépen kérjük S.-A.-Ujhelyi r. t. polgármesterét, ne sajnálja ezt az egzotikus dísznövényt irgalmatlanul és sürgősen, a míg t. i. magvát el nem hullatja, az erdészeti és szépészeti szakbizottságok utólagos jóváhagyása reményében, learatatni. *Btt.*

* **A Zsolyomka-út.** A Zsolyomka sok szegény embernek a lakóhelye, egyetlen közlekedő útja a város kőbányájának, azonfelül útja sok pince- és szőlőbirtokosnak és sok sok kirándulóknak, a kik jó levegőre vágyván, a zöldbe, erre veszik útjukat. Szóval erősen használt út. Hanem aztán, hogy mi csoda karba van: az már igazán botrányos! Helyi-vel-közzel már gyalogszerrrel sem lehet rajta járni a nyaktörés veszedelem nélkül. Hát ezt az utat, a melyet leginkább a követ szállító szekerek tettek tönkre, ajánljuk agilis h. polgármesterünk figyelmébe és kérjük, hogy addig gondoskodják felőle, míg az őszi eső le nem esik. *(Zsolyomka)*

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátozsa-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. júl. 28-tól 1900. aug. 2-ig a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett: 8 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 18 esetben; d) elhalálozott: 22 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

756. szám./főisp. 1900.

Zemplénvármegye főispánjától.

Elnöki körlevél.

A törvényhatósági bizottság T. tagjait az 1900. évi augusztus hó 16-án délelőtt 10 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Ö Császári és Apostoli Királyi Fellegének 70-ik születésnapja alkalmából való hódolatteljes üdvözlése.
2. A nagyméltóságú m. k. honvé-

delmi ministeriumnak folyó évi július hó 7-én kelt 49 659. számú intézkvénye alapján a Ludovika-Akademia 1900-1901. évi tisztképző tanfolyamára díjmentes felvételre pályázott ifjakból egynek első s egynek vagy többnek második helyre, választás útján leendő kijelölése.

Hazaftias üdvözlettel

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900. júl. 28.

Molnár István s. k., főispán.

16988. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától

A 10 főszolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Tudomásul vétel végett ./. alatt másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1900. július 28.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Magy. kir. belügyminister. 72640/II. főszám. Körendelet valamennyi törvényhatóságnak. Azon célból, hogy egy a posta portómentes igénybevételére jogosult hatóságok, hivatalok, közegyek, testületek stb., mint a felesleges postahivatalok, a felmerülő konkrét esetekben és általában mindenkor tudomással birjanak, illetve könnyű szerrel tájékozást szerezhessenek arról, hogy az engedélyezett portómentesség minő viszonylatokban, minő küldeményfajokra s mily feltételek alatt vehető igénybe, és hogy ilymódon elkerültessek azon tetemes idővesztés, melyet a portómentesség terjedelme tekintetében gyakran felmerülő vitás kérdések tisztázása előidézne, a kereskedelemügyi m. kir. minister ur elhatározta, hogy a postai feladókönyveket a posta- és táviróigazgatóságok utóbbi tekintetéből hitelesítsék. A hitelesítés olyképp történik, hogy a postai- és táviróigazgatóság a feladókönyv boríték-lapjára tudni valókat ir vagy ragaszt be, mely a következő adatokat tartalmazza: az igényjogosult nevét és székhelyét; kivel szemben és minő ügyekben veheti igénybe a portómentességet, minő küldeményfajokra terjed ki a portómentesség, minő portómentességi záradékot kell alkalmazni, netáni egyéb feltételek, végül az engedély kelte és száma. Miről a törvényhatóságot előzetes tudomásul és alárendelt hatóságainak megfelelő tájékoztatása végett oly megjegyzéssel értesitem, hogy a posta- és táviróigazgatóságok a feladókönyvek utasítás szerint való hitelesítését közelebb meg fogják kezdeni. Budapest, 1900 július 16-án. A minister helyett: Széll s. k. államtitkár.

2953. I-900. sz. A homonnai j. főszolgabirójától.

Körözvény

Kotula József, a kis-kemencei fűrészgár vezetője, bejelentette, hogy július 25-én a gyár melletti legelőről egy 10 éves, pej színű, herélt, két oldalán bélyegzett gatyós lova elveszett. Feltalálása esetén hivatalom értesítendő.

Homonnán, 1900. július 31.

Haraszthy Miklós, főszolgabiró.

2176/I. 900.

A szinnai járás főszolgabirójától.

Körözvény

Járásom Orosz-Ruszká község határában f. évi július hó 29-ik napján egy balszemére vak fekete szőrű ló bitangóságban találtatván,

a községi bíró által őrizet alá vétetett. Körözését ezennel elrendelem.

Szinnán, 1900. július hó 31-én.

Kossuth Elek főszolgabiró.

263 IV/900. sz. A bodrogházi j. főszolgabirójától.

Körözvény.

F. évi július hó 25-én a gálszécsi országos vásár alkalmával Hegedüs András filkeházi lakos kárára 1 drb. 2 éves fehér szőrű üsző-tinó, a vásártérről elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

Gálszécs, 1900. július 26.

br. Fischer, tb. főszolgabiró.

Heti naptár.

Vasárnap,	augusztus 5.	Havi B.-A.
Hétfőn,	augusztus 6.	Urunk színv.
Kedden,	augusztus 7.	Kajetán.
Szerdán,	augusztus 8.	Cirjék.
Csütörtökön,	augusztus 9.	Román.
Pénteken,	augusztus 10.	Lőrinc.
Szombaton,	augusztus 11.	Zsuzsanna.

A szerkesztő postája.

Hü olvasónak. Azt a kiállomány-t mi is észrevettük, de már megszoktuk s belő is töröttünk. Tetszik tudni: a szomszéd telekre kihajított fának mások is szedik a gyümölcsét.

M. M. — Szobráncz. Jó üdülést — a vizionlításra! Bajai levél. Rendkívül poagyola. Azért nem közzölhető.

G. L. — Kájár. Köszönet a esinos versikéért. A reklamált számot postára adtuk.

U. E. — Sztrópók. A sz. rend. két füzetét, mely kötetnek is beillik, 4 kor. ellenében az alisp. kiszolgáltatja. A fényképeket s nálunk levő egyebeket legközelebb nagy levélben s köszönettel haza küldjük.

K. J. dr. — Bpest. Ezen az uton is legszívesebb köszönetünk Mai és jövő ceciorokra különösen is felkérjük szives érdeklődését.

K. J. Távhomály-ból érkezett Bucsú verse papirkosárunkban várja a késő őszi kályhagyújtást. Kérjük: legyen „szerény” ne folytatni!

Felolós szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhert Gyula.

Hirdetések.

Pályázati hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi állami elemi iskolánál a szolgálai állás megüresedvén, arra pályázatot hirdettünk. Fizetés: 700 korona, havi utólagos részletekben és lakás az intézetben. A pályázók kérvényeiket, korrigálvány- és erkölcsi bizonyítványtval felszerelve, hozzám **augusztus hó 15 ig** adják be. Az alkalmazandó szolgálára nézve az első év próbaévnnek tekintetik.

S.-A.-Ujhely, 1900. augusztus hó 2-án.

Dókus Gyula,

állami isk. gond. elnök.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-úrt” szálloda épületében

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi ur-, női- és gyermek cipő különlegességeiben.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legegyszerűbb viseletű

Triumph (Győzelmi) és Victoria cipőknek, valamint a valódi, legjobb anyagból készült

Kneip Sandaloknak.

A legizlésesebb

séta- és táncz-czipők

minden színben.

Elismert legjobb krémek és festékek Sevro és szines cipőkhöz.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

Eladó

esetleg

haszonbérbe adó

1900. évi október hó 1-től a zemplénvármegyei Szalók községben egy 290 hold szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82 hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel számítva) álló, megfelelő számú lak- és gazdasági épületekkel ellátott birtok. — Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Novák István** ügyvéd **Gálszécsen.**

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsföldi hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: Veres Károly vasuti étteremben, továbbá: Behyna Testvérek, Nagy Ferencz és Szentgyörgyi Vilmos kereskedéseiben.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Videkről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN”

kiadóhivatalában
(fóter 9. szám)

és
FRISS HERCZINÉ

dohányárudájában
(Kazinczy-utca, Polgári Bank
épületében.)

Bérlőknek,

Munka adóknak,

Vevőknek,

és

eladóknak,

állást keresőknek,

bérbeadóknak

és mindazoknak,
kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén”

vármegyei hivatalos lap

„Apró hirdetések”

rovatát.

Eladó butorok

a Kazinczy-utca 508. sz.
ház emeletén több rendbeli
butor és használati tárgyak
eladók.

Műfestő.

Templom, szoba és
egyéb épületek festésére
és tappettázására — a leg-
modernebb kivitelben —
ajánlkozik, ugy helyben,
mint vidékre

Klein Jakab

szobafestő
S.-A.-Ujhely, Papsor-utca
216. szám.

Egy tanuló

felvétetik **Hericz Sándor**
kocsigyártó és cizépfestőnél
S.-A.-Ujhely.

Zongora

több rendbeli eladó, esetleg
bérbeadó **Udvardi Szaniszló**
nát S.-A.-Ujhely, Kossuth
L.-utca dr. Szepessy ház.

ELADÓ

egy használt függő lámpa,
ára 3 forint, hol megmondja
a kiadóhivatal.

Vizsgázott gépész

azonnal állandó állást nyer-
het **Mogyoróskán, Benczúr**
testvérek cement-gyárában.

TANULÓ.

Egy jó házból való ifju ta-
nulónak felvétetik a „Zem-
plén” nyomdájában.

Mütrágya bizományi raktár.

A zemplén-várm. gazda-
sági egyesület elnöksége
gazdaközönségünk érdeké-
ben az elért mütrágyázási
kísérletek példái okulva,
egy állandó bizományi rak-
tárt állított fel. Továbbá
felhatalmazta **Weiser Ede**
kassai céget, hogy az egye-
sület nevében Zemplénvármegye területén üzleteket
eszközöljön. — Az alábbi
hirdetésben közölt egyesü-
leti árjegyzéket ajánlja tag-
jainak és a községi elől-
járóságok figyelmébe azon
odaadással, hogy a küszö-
bön álló áremelkedés kiker-
ülése végett rendelmé-
nyüket az egyesülethez,
vagy fentnevezett cégnek
beküldeni sziveskedjenek.
Bárminemü felvilágosítás-
sal az egyesület titkári hiva-
tala készséggel szolgál.

ÁRVERÉS.

A tarzali 1252. sz. tjkvi
néh. **Bodó-féle beltelek,**
17 öles, 383. sorsz. **lakó-
házzal, borházzal,** nagy
terjedelmű **pinczével** és
melléképületekkel, teher-
mentesen, önkéntes árveré-
sen **1900. augusztus 15.**
**délután 2 órakor Tar-
czalon a helyszínén** el-
adatik **Beesár 3000 korona.**

Vevő a vételárat három
részletben törlesztheti. Kö-
zelebbi tudnivalókat meg-
keresésre közli **Máthé**
József nyirbátori lakos
megbizott.

A legyek ellen.

A konyhában és pinczé-
ben nagy bajt okoz a légy
a háziasszonynak. A jelen-
legi meleg nyári időben alig
lehet védeni az ételeket a
legyektől. Gyakran meg-
próbál az ember ráútni, hogy
ha egy ilyen husrontó az
ételen ül, de az nem hasz-
nál; a légy megmenti ma-
gát és a harag annál na-
gyobb, hogy ha még egy
darab edény is ez alkalom-
mal eltörik. Minden gond
és haragtól megóvhatja ma-
gát az okos háziasszony,
hogyha egy kevés „Zacher-
lin”, a mi minden füszer-
kereskedésben kapható,
szétporoz; akkor nem tar-
tózkodik egy légy sem az
étkezésben és az ott levő
légy már egy pillanat alatt
megvan ölve a „Zacherlin”
által. A „Zacherlin”, két-
ségtelen a leghasználato-
sabb és legegyszerűbb a
konyha és étkező szoba ré-
szére és semmiféle más
légyölő vele nem verse-
nyezhet.

Benczúr Testvérek cementgyára

Mogyoróskán, (Zemplén-
megye, posta helyben). Ké-
szít portland és román ce-
mentet és pallólemezeket.
Vasuti állomás **Örmező.**

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolesőbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye igénybe a
„ZEMPLÉN”
teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozóda-
sokra pontosan válaszolunk,
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik.

A Grosz Vilmos-féle

esődtömegtől megvett áruk: ugymint **kézi**
és **járgány cséplőgépek, rosták,**
**aratógépek, fúkaszalók, konkolyo-
zók, boronák, Sack-féle ekék, ló-
gereblyék** s több más gazdasági gépek
a gyári árak tetemes leszállítása mellett
kaphatók!

Kornstein Ignác cégneél

S.-A.-Ujhely.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b.
tudomására hozni, hogy mindennemű ingat-
lanok vételét — eladását, — bé-beadását
avagy bérbevetelét a legelőnyösebb felté-
telek mellett s a legrövidebb idő alatt
közvetítem

**Jó hírnevű vendéglőmben kitűnő asz-
tali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá
valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20
krtól 1 frt 60 krig kapható.**

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely, Korona u.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Aczél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-
dásuak

Rét, moha, tagozott Boronák
(s diagonal)

Gyűrűs és sima aczél lemez, földi hengerek,
Agrioola vetőgépek,

Arató gépek

fűnek, herének,

Szénagyűjtők és arató gereblyék, S-énafordító.

Szabad-aszaló készülék gyümölcs és
főzeléknek,

Bor és gyümölcs sajtók,

Gyümölcs és szőlő zúzó
és bogymorzsolók,

Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő

„SYPHONIA,”

Tormács és vértetű pusztítására,

☉ Szállítható takarék tüzhelyek, ☉

legujabb szerkezetben

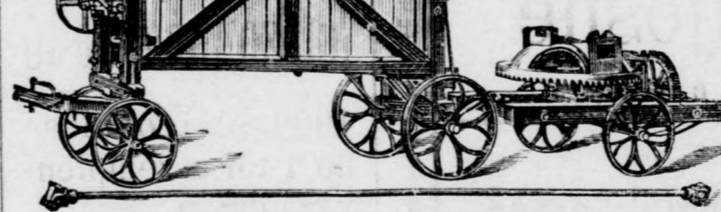
MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek
Alap. 1872. **BÉCS,** II/1. Taborstrasse 71. **750 munkás.**

Kitüntetve több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

Cséplőgépek

szabad. új kenőgyűrűvel ellátott görgős csap-
ágyakkal, kézi-
járgány- és gőz-
hajtásra.

Járgányok

1-6 vonóállat befogására,

Legujabb gabona-tisztító-rosták,

Trieurék és kukorica morzsolók

Szecskaavágók, darálók, répavágók,

Széna és szalmaprések nyugvók és
szállíthatók
valamint minden más fajta gazdasági gépeket
készítenek és szállítanak

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére
és fentartására legkitűnőbb
és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegytiszta, sem hi-
ganyt, sem ólmot nem
tartalmaz, teljesen ártal-
matlan és zsírmentes.

* Törvényesen védve. *

Ezen világhírű arczkenőcs pár
nap alatt eltávolít szeplőt, bűrátkát
(Mitesser) és minden más bőrbajt.
Kisimítja a ráncokat, redőket, himlő-
helyeket és az arcot fehérré, simává
és üdévé varázsolja.

**Legkitűnőbb óvszer a nap
és szél befolyása ellen.**

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt,
Margit hölgypor 60 kr., **Margit**
szappan 35 kr., **Margit fogsép**
(Zahn pasta) 50 kr., **Margit arczviz**
50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes bekü-
ldése után küldi a készitő:

FOLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár: **Zincsessy Péter és Widder**
Gyula gyógyszerészeknél, drogna üzletben és illatszertár-
ban kereskedésben.

Haszonbérleti hirdetmény.

Ungmegye **Szék** községében 310 hold
szántó s 90 hold rétből álló birtok meg-
felelő gazdasági épületekkel ellátva **f. évi**
december hó 31-től haszonbérbe adó. —
Ugyanezen birtok 280 hold erdővel eset-
leg eladó. — Közelebbi felvilágosítást
ügyvédi irodámban nyújthatok.

Dr. Thuránszky Zoltán,

ügyvéd, S.-A.-Ujhelyben.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Idült légcső-, tüdő-, gyomor- bél- és hólyaghurutban, húgykő és fővény-kórban szenvedőknél az országszerte páratlannak ismert és használt üdítő ital a

P A R Á D I

savanyu viz

hatalmas gyógyerővel bír, különösen ott, hol az ivóvíz rossz, vagy ahol gerjes és járványos betegségek szoktak uralkodni, **igen ajánlható.**

Kizárólagos főraktár S.-A.-Ujhely részére

MALÁRTSIK GYÖRGY

mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek raktárában, fűszer-, csemege és gyarmatáru kereskedésében.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

guvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnők és varrónőknek.

Guvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászon s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszúságig, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztító és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva mély tisztelettel vagyok

Rakovszky Sándor,

vegytisztító és kemefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. sz. a fogház átellenében.

Kereskedelmi iroda.

Van szerencsénk a t. kereskedői világnak, valamint a t. cz. birtok és ingatlan tulajdonosoknak tisztelettel jelenteni, hogy:

Budapest, V. ker. Váci körút 14 sz. a.

egy törvényszékileg bejegyzett kereskedelmi irodát nyitottunk, mely vállalatunk működési köre a következőkre terjed ki: Szükségben levő kereskedők, birtok és ingatlan tulajdonosok rendezése, és a kiegyezéshez szükséges kezességekről való gondoskodás, jelzálog hitel szerzése, birtokok és ingatlanok vétele, eladása és elecsereése, valamint foglalkozik minden a kereskedelmi szakmába vágó ügyletekkel.

Kiterjedt összeköttetéseinkre, valamint sok évi bevált szakismereteinkre támaszkodva és a szoliditás legszigorúbb elvétől vezettetve azon helyzetben vagyunk, hogy a hozzánk jutott megbízásokat legpontosabban és leggyorsabban teljesíthetjük.

A KERESKEDELMI IRODA LIPSCHER ÉS HOROVITZ.

Telefon.

Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület kivételes műtrágya árjegyzéke 1900. évre, alávetve bármely vegykisérleti állomás birálatának.

Jegy	F a j	Össz. phosphor-sav	vizben oldható phosphor-sav	Ammo-niák só	50 kgr. korona
S.	I. Superfosfát	18—19	17—18		4 84 ⁵
S. I.	" " "	17—18	16—17		4 56
S. II.	" " "	16—17	15—16		4 3 ⁵
Sp.	Špodium	18—19	17—18		4 84 ⁵
Sp. I.	" " "	17—18	16—17		4 56
Sp. II.	" " "	16—17	15—16		4 3 ⁵
K. S.	Csontliset	18—19	17—18	1/4—1/2	5 08 ⁵
K. S. I.	" " "	17—18	16—17	1/4—1/2	4 72
A. S. I.	Ammoniak	11—12	10—11	3—4	5 8 ⁵
A. S. II.	" " "	11—12	10—11	2—3	5 0 ⁵
P.	Eredeti Csehországi Thomassalak	20	16 utr.		4 07
		17 1/2	14		3 70

A jelzett árak teljes kocsirakomány vétele mellett bérmentve Zemplénmegye bármely állomására értetendők; kisebb vételnél a s.-a.-ujhelyi állomáson levő egyesületi raktárnál értetendő mindenkor, a Superfosfatoknál készpénzfizetés esetén 3% engedménnyel vagy 6 havi (váltó) hitel Thomassalaklist netto áru értékéből készpénzfizetés esetén 2% levonás vagy 4 havi (váltó) hitel.

Egyesületünk elnöksége Weiser Ede urat bizta meg a vármege területére műtrágya eladások eszközésével.

Honi butor raktár!

Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Rakocz-utca Róth Bernáth-fele hazban egy, a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett

Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stíli: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját izlés szerint, valamint

mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban elvállalunk.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

Büchler Ferencz és Fia.

Jutányos árak. — Pontos kiszolgálát.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

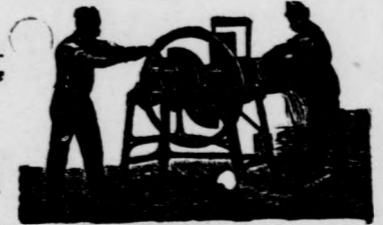
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egytetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetmény.

A zempléni keréskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank
részvényesei

folyó 1900-ik évi szeptember 9-én délelőtt 10 órakor
S.-A.-Ujhelyben, az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Lemondás és elhalálozás folytán megüresedett két igazgatósági tag helyének a le nem járt működési időre választás útján leendő betöltése és a mutatkozó szükséghez képest esetleg egy új felügyelő-bizottsági tagnak és ez esetben egy új felügyelő-bizottsági póttagnak is a megválasztása.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 31. szakasza értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900. évi július hó 8-án.

Az igazgatóság.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, lécek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak szerszámfákat, keréktalpak és küllőket; nyírfa és bükkfa rudakat, ugyancsak nagy raktárt tartunk fűrészelt tölgyfa deszkából.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mmászánsként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

A Jókai-utcában lévő volt Barthos-féle házat olcsó árért eladjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas házhelyeket adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“ emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy nagyszabású butorraktárral megnagyobbítottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kiváncsornak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekszem fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Hivatalok, ügyvédek és kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém b. tudomásukra adni, hogy helyben, egyelőre a Deák-utczán egy

író gépet

állítottam fel és azon helyzetben vagyok, hogy egyszerű fogalmazványok után leírásokat vagy másolatokat a legrovidebb idő alatt eszközölök.

A leírások és másolások díjszabása a következő:

Leírások:

Egy oldal fólió nagyságig magyar vagy német nyelven kézírásról	— K. 40 f.
Egy oldal fólió nagyságig nyomtatás v. előolvasás után	— „ 30 „
Idegen nyelvű munkáknál, oldalanként	— „ 90 „
Különböző czimek levélborítékra irva 1000 drb.	6 „ —
ragasztólappra irva 4000 drb.	7 „ —
sokszorosított levelekre 1000 drb.	6 „ —

Sokszorosítások:

Az első oldal	2 példányban	— K. 50 f.
„ „	5 példányig	— „ 80 „
„ „	10 példányig	— „ 1 „
„ „	50 példányig	— „ 50 „
„ „	100 példányig	— „ 2 „
„ „	150 példányig	— „ 2 „
„ „	200 példányig	— „ 3 „
„ „	300-on tul minden 100-ért	— „ 50 „

Minden további oldalnál 10%-os engedmény. — Külső 5 példányig csak fél oldalnak számít.

A számítás alapját a gépen irt 33 soros oldal képezi. — Nagyobb munkák, állandó, folyó v. különleges szakmúvek egyezség szerint.

Állami v. városi hivataloknak és ügyvédi irodáknak 10%-os kedvezmény.

Fenti árszabásnál a papírt a munkaadó adja; kívánatra azonban üzletemből, ahol minden minőségű papírból nagy raktárt tartok, annak olcsó felszámítása mellett a papírt is adom.

Legszigorubb titoktartás üzleti érdeken.

Számos megbízást és b. pártfogását kérve maradok
S.-A.-Ujhely, 1900. július hóban.

alázatos szolgálja

Deutsch Salamon,

fűszer-, könyv- és papirkereskedő.

Zacherlin

Nicht in der Düte!

Egyedül valódi csakis üvegben!

Ez a valóban csalhatatlan és gyökeres irtószer mindennemű rovar ellen.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Widder Gy., Fischer Hanl, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert Malártsik György, Szentgyörgyi Vilma, Klein Géza, Hazai Adolf, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Safr, Bilanovits István, Szathmáry József, Grünwald Márk.

Abauj-Szántó: Blau Herman, Sövény Kálmán, Friedmann Simon, Klein Adolf, Klein Vilmos.

Forró-Ecs: Haimann Salamon. Herczfeld Lajos.

Gálszées: Grün Lajos, Engländer Ignác, Friedmann Lipót és Rosenberg Bernát.

Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár,

Rosenberg Márkus.

Mándok: Richard Emil, A mándoki hitel-szövetkezet és vidéke.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Bucsinzky Lajos, Marmorstein Jenő, Wünschendorfer K. és Landesmann Vilmos.

Sárospatakon: Pavletits György, Palcsó László és Gottesmann Lipótnál.

Szerencsen: Turcsányi Ferencz, Bekefi Ignác, Beliczky István és Ivanits Kálmán.

Tállyán: Gottfried Sámuel.

Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izrael.

Varannó: Cseri Herman, Gaál Sándor, Friedmann és Rosenberg, Rosenbláth Sándor, Klausner Emil.